

Werk

Titel: Speculum Jesuiticum, hoc est, Demonstratio Esauitic[a]e profanitatis, Pelagianae ...

Untertitel: 1. Ethnicos fuisse naturaliter Christianos. 2. Fundum articulorum fidei esse rati...

Autor: Zephyrius, Ernestus

Verlag: Schurerus; Gorman

Ort: Witebergae; Witebergae

Jahr: 1607

Kollektion: VD17-nova

Gattung: Ordensliteratur:Jesuiten

Werk Id: PPN668481412

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PID=PPN668481412> | LOG_0026

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=668481412>

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain these Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

nitatis) est finitum: comprehensibile est incomprehensibile, & contra: Ineffabile est effabile & contra: Aeterna unitas SS. Trinitatis est non aeterna, id est, unitas transcendentalis Metaphysica, creatum (unum omne Philosophicum) est increatum: Dependens (unitas rationis primordis & incunabulis nata) est independens, id est, verum est falsum, & contra falsum est verum; mendacium est veritas.

Logicam unitatem Genericam non affirmabit Suinta, nisi omnem λόγος ejurasse videri velit. Valeat igitur unitas Ethnicis nota, Mathematica, Metaphysica, Logica, nec cū Sacrosancta, tremēda, adorāda, venerāda SS. Trinitatis, ratione essentiae, unitate confundatur.

SECTIO VII.

Opposita cap. 5. Demonst. dogma: Gretzeri, ostendens Pelagianismum Suinticum, ex eo, quod resurrectionē carnis ex principijs rationis demonstrare conatur Jesuita.

Continet totum caput 5. Pelagianismū

Gretzeri crassissimum, communem tamen Scholastico Thomæ, Iesuitis, Fonseca, Bellarmino.

Societatis Suiçicæ, Petrus ille Fontana pag. 415. seca ex Thomæ excerpfit flores Pelagianis surculi, & institutionibus Logicis inseruit: scilicet c. 20. l. 7. Logicus ille suiçicus scribit: Ex forma essentiali ducuntur hæc argumenta: Anima rationalis immortalis est & habet naturalem ad corpus propensionem, in quo creata est. Ergo si absurdum est appetitum naturalem in omnem æternitatem impediri, & frustrari, sane aliquando corpus animæ separata jungetur & copulabitur. D. Thom. contra Gentes. Bellarminus cap. 3. lib. 1. de purgatorio disputans contra Brentium, pia memorie, ita scribit: Cum anima rationalis sit vera forma corporis, & proinde vera pars hominis, non est verisimile, Deum voluisse animam perpetuo vivere sine corpore. Iesuita Suar. Tom. 1. Met. ita scribit: Si obijcias sequi etiam formam substantialem reproduci eandem numero &

ro & naturaliter idem individuum,
quod est dicere, resurrectionem posse
naturaliter fieri, Non desunt, qui id
concedant, ut videre est in Paulo Ve-
neto lib. 2. de generatione.

Verum, pro Deum atq; hominum
fidem, quid est, si hæc non Pelagij
crambe reposita est. Age cum grunni-
ente grege Suitarum in arenam descen-
damus. Dicite Suita, etiam sues re-
surrectiones fore compotes, quia & illa
habent animas corporis sui salutem, do-
micilium naturaliter appetentes; vel
affirmate, Materiam primam, etiam
suam, (Suitarum etiam) corporibus cõ-
munem, appetere formam suam non ali-
ter ac fœmina appetat marem, Mate-
riam autem illam esse ἀτέλευτον, ἀφθαρ-
τον, æternam, appetitum ejus æternum,
ideoq; non posse frustrari illud desideri-
um, sed necessario animam sensitivam
& vegetativam reddendam esse corpo-
ri, pro lege illi inviolabili illius appeti-
tus.

Pudeat vos Suitas ex hara jam
T 3 jam

jam prorumpentes, tanti fœtoris. Thomas Scholasticus abiens à se & Suis, abhorret à tali vestro Pelagiano ructu, ut videtur: ille n. cum aliis Scholasticis disputat, Nō posse hominem cognoscere idem objectū simul per fidem & deinde evidentem rationis noticiam, vel nō posse eandē rē simul esse fidei & rationis. Ratio assertionis in promptu est: Impossibile enim est, idem cognosci simul & semel, evidenter & inevidenter. Fides est ἔλεγχος ἢ ἄελεπομένον, argumentū eorum, quæ non videntur.

Albanasius: fides de re evidenti concepta non est fides, sed que in impossibilitatem, robur in imbecillitate, in parvitate magnitudinem credit,

Si n. ratio Mystera non carperet, sed caperet. Si ratio videret luce sua naturalis, ea, quæ fide capiuntur, non essent vere & merè Mystera: Ecōtra quacumque ratio novit, videt, intelligit, illa evidenter novit, ita ut lux ejus naturalis eisdē affulgeat, eadem collustret, ambiat & quasi lambat. Verūm res Mysticas (Deus unus est trinus, caro resurget) non potest evidenter luce illa perlustrare, quia ad illas collata & applicata rationis vōnquæ est tenebrarū abyssus, adeo ut cœcutiat,

& sine

& sine Christi luce Nihil possit Iob. 15.
 nec idonea sit ex se cogitare aliquid bo-
 ni, vel Mystici. Confer, Lutherana &
 pia iuventus, B. Lutheri comm. in c. 15.
 1. ad Corinth. & videbis, Heroem illum
 Theologicum rationi non renatae ne ꝑꝑ
 (contra quam Gryzerus ꝑꝑ hoc cap.
 facit) in noticia resurrectionis cōcedere,
 & sic disces Pelagianismi novi nova
 incunabula & primordia evitare.

Sed plura rationum momenta pensi-
 temus, quibus ostendamus, rationē sibi
 relictā, non renatā, ne ꝑꝑ posse conciper-
 re, probare, vel demonstrare in articulo
 resurrectionis, imò illam illum audacter
 & constanter negare. 1. Paulus ita cate-^{1. Thess. 4. v.}
 natim cōnectit resurrectionem Christi, ^{2. omnes}
 Christianorū fidē verā, ut alterū sine al-^{Gentes spem}
 tero concipi imò etiā negari non possit. ^{resurrectionis}
^{nullam habēt.}
 Cor. 15. v. 12. 13. 14. Beatus Lutherus hāc
 catenā elegāter cōnectit. To. 6. Ien. 224.
 B. Qui Deum, ipsius verbū, Baptismū, Evangelium
 negat, ille etiā facillime negabit resurrectionem
 mortuorum: Item: Hac invicem connectuntur,
 verbum Christi & Apostolorū, Christianorū fides,
 Dei veritas, Majestas, ut alterū sine altero men-

dacij argui non possit. Quia autem illa fixa & firma sunt, etiam certum est resurrecturos mortuos, quia ita resurrectio verbo Dei & Christianorum fide comprehensa est: sic catena fit, qua omnia ex se invicem dependent, unum ex alio promanat, ut dicendum sit; quam verum est Deum, Christum vivere, Christianorum fidem & conciones esse veras, tam verus est articulus de resurrectione mortuorum. Haec tenus Lutherus.

Stet igitur major in victa, nixa a robore Spiritus sancti.

Quicumque negat Deum unum & trinum, Christi resurrectionem, Christi Evangelium, Apostolorum praconium: Ille negat resurrectionem mortuorum: Et contra.

At qui ratio non renata, caeca, Ethnicus omnis non renatus solum ejus ductum sequens, semper negat Deum unum & trinum, Christi resurrectionem, Evangelium, fidem totam Apostolicam.

Ergo

Ergò negabit ubiq; resurrectionem mortuorum. Minorem non negabit Iesuita, nisi contrariari velit Paulo, & dicere, rationi verbum Dei non esse stultitiam 1 Cor. 2. v. 4. imò Christum resuscitatum Ethnicis non esse scandalum, vel Ethnicum Festum, non dixisse, Act. 25. v. 19. esse *δαίμωνιον*, superstitionem de quodam Iesu defuncto, quæ mentiantur Apostoli vivere: vel denique dicitare, Philosophos non risisse Paulum de Christi resurrectione concionantem, Act. 17. & 18.

2. Quicquid implicare contradictionem videtur rationi, illud eidem videtur simpliciter fallum, absurdū, impossibile.

Resurrectio mortuorum implicare rationi omnium Ethnicorum videtur contradictionem.

Ergò simpliciter falsa, absurda, impossibilis.

Minor probatur. 1. testimonio Suitæ Bellarmini ἀποφασιστικῶν: ita Tom. 3. cap. 3. lib. 3. de Sacram. Euchar. scri-

bentis : *Mysterium resurrectionis mortuorum, semper Philosophis impossibile visum est. In hoc Mysterio id maximè difficile est, ut unum & idè individuum bis fiat: Si enim bis fit, quomodo non duplici actione? Si duplici actione, quomodo non sunt duo? Nam effectus per se ab actione dependet, ut ejus terminus. Item: Creatio & annihilatio à Philosophis videntur, & contradictionem implicare creduntur.*

Qui negat corruptum idem numero redire posse, negat veram resurrectionem, eamq; dicit impossibilem.

Ratio non renata negat, idem numero redire posse.

Ergo negat resurrectionem.

Major extra controversia aleam est posita, in schola Christiana. Job. 19. vide Lutherum Tom. 6. Ienen. p. 246. B. ubi ostendit, non aliud novum corpus creatum iri à Deo, sed eundem, eundem Paulum, Petrum, resurrecturum.

Minor apud omnes meretur assensum

sum, qui non Pelagiano fermento sunt inquinati: sed lubet eam paucis illustrare.

1. Fonseca Esauita, Tom. 2. Metaph. p. 553, illud fatetur. Toletus, Suita, Acreoam. p. 339. pronunciat contra Platonem, item Scotum, viribus, natura nullo modo posse corruptum reparari: Ratio: motus est idem cum re, cum termino, sed motus non potest idem numero naturaliter reparari: Ergo nec res: Nam motus hic dependet ab hoc tempore, ut dicit Aristoteles. 5. Phys. at tempus non potest naturaliter idem reparari: aliter enim præteritum esset præsens.

Vide Scaliger. Exer. 307. p. 985.

2. Ratio adeò ceca & stulta est, ut Dei etiam absolutæ potentie idem negare audeat, videlicet individui ejusdem reductionem. Iesuita Suarez. Tom. 1. Metaph. fatetur, Durandum Philosophum subtilem, rationem exultantem habentem, negasse in ordine ad potentiam Dei potuisse, hanc necessitatem, non reproduci idem numero.

acci-

accidens corruptam. *Esauita Tole-*
tus, lib. 2. Gen. quest. 13. p. 339. refert ita
Marsilij opinionem, Philosophi sanè a-
cutissimi: Marsilij q. 20. sententia fuit,
& aliorum redire eadem quæ corru-
pta sunt simpliciter esse impossibile,
adeò ut de potentia Dei absoluta, fie-
ri non possit.

En pulchram bestiam, rationem nõ
renatam.

3. *Sanè pallium aliquod rationi cir-*
cundare quis posset. Lyra enim comm.
ad cap. 7. Iobi ita scribit ad versum 7.
8. 9. Memento, quod ventus est vita
mea: ventus enim transiens deficit, &
non revertitur idem numero: Nubes
consumitur & pertransit, quia non re-
vertitur eadem numero: Addit dein-
de: Hæc sententia Iobi concedat fidei,
& sententia Aristotelis 2. degenerat.
qui dicit expressè, quod ea, que sunt in-
corruptibilia redeunt eadem numero
per motum, ut Sol, Luna, Stella: Sed ge-
nerabilia & corruptibilia, non redeunt
eadem numero, sed specie: Hoc etiam

di-

dictum non contrariatur articulo resurrectionis futurae, tum quod illa resurrectio non fiet per motum vel mutationem, sed divinam virtutem, quae potest agere sine motu & transmutatione. Toletus Iesuita lib. Gen. & corr. 2. com. itidem distinguit, & ait Deum cum non agat per motum & mutationem, posse eandem rem reparare sine tempore & motu.

Suarez subtilissimè Tom. 1. Metaphys. ostendit divinam potentiam posse eandem numero formam, eadem actione reproducere: imò solutum esse à temporis variabili fluxu.

Verùm audite, quicumq; etiam sitis amici naturae, & hostes gratiae: deficit in radice vestra herbula Pelagiana: Ratio enim non renata, sibi relicta, nescit, nescit potentiam illam Dei, in resuscitatione mortuorum exerendam, quomodo igitur illam eximet à temporis & motus naturali ratione.

Sane ratio aliquomodo imbuta cogniti-

gnitione Scripturae ut Logici Suijici
 Fonseca, item Toleti, Suarez. potentia
 Dei concedet talem immunitatem à le-
 gibus naturalibus, temporis, loci, motus:
 sed quid fiet de ratione Grezeri, petulica
 illa, stulta? Annon illa iterabit, hoc in
 articulo etiam nugas suas blasphemias:
 Non potest, non potest Deus exci-
 tare idem numero corpus corruptū,
 quia est impotens: Non enim potest
 judicare controversiam aliquam
 per verbum scriptum: Non igitur
 potest judicare hanc controversiam
 contra Ethnicos, Durandum, Marsi-
 lium, dicentes, non posse Deum ab-
 soluta sua potentia hoc facere. Eth-
 nici contradicentes evincēt causam.

Quod si quis tamen velit rationi
 non renatæ nimium blandiri, & eidem
 potentiae divinae notitiam largiri, audi-
 at quæso, quid Christus de resurrectione
 disputans, dicat Matth. 22. v. 29. Erra-
 tis (Saducei, Ethnici omnes) nescientes
 scripturas, unde τὸν δὲνα μὴ ἔστιν, nec
 potentiam Dei.

Et

Et sanè, si maximè gustus aliquis
 effetrationi illius potentie divinae, qui
 tamen solius Christianæ est fidei, proflu-
 ensex potentia Dei Patris, in resurre-
 ctione Christi ostensa (Phil. 3. v. 10. 11.)
 tamen voluntatem Dei veri, Patris,
 Filij & Spiritus sancti, quod velit resu-
 scitare mortuos ignorat. Cognitio n. vo-
 luntatis divinae est in ουένσδ πνευμαλιή
 Coloss. 1. v. 9. Et Ioh. 5. potentia n. volū-
 tas Patris, & Filij imò Spiritus S. indi-
 visè connectuntur v. 17. 19. 21.

Exi igitur ex Ecclesia Sus rancida
 Gryzere, grūniens, Articulum resur-
 rectionis fundum in notionibus rati-
 onis Ethnicis invenire: Spongia, Scu-
 tica, dignus es Logice Suita, Fonseca,
 in Logicis tuis ex formæ appetitu resur-
 rectionem demonstrans.

Resurrectio mortuorum est opus. SS:
 Trinitatis majus ipsa creatione, & con-
 servatione. Ioh. 5. v. 20. Chem. 3. l. Har.
 Evang. p. 175. Majus enim est, ait A-
 thanasius άνατιζεν quam κτιζεν.

Atqui vero, Bellarmino Esauita teste
 creat

creatio Philosophicè invaluit contradi-
ctionem, est rationi falsa, absurda, im-
possibilis, quanto igitur magis resuscita-
tio mortuorum.

6. Ethnici spem nullam habent. 1.
Thess. 4. v. 14. Plato Philosophus acus-
tissimus luisse potius, quàm verum af-
firmare voluisse dicitur ab Augustino
lib. 22. Civitat. Dei cap. 28. Vide Are-
tium in problem. p. 54.

Sed ex sententia Logici Suitici,
Fonseca, facile ex argumento de formæ
appetitu potuissent spem resurrectionis
sequela syllogistica sibi somniare.

7. Augustinus lib. 22. Civitat. cap.
20. disputat de Antropophagis, & ait
carnem devorati, tãquam mutuo sum-
ptam, instar aris, esse reddendam suo
corpori.

Atqui verò quid hîc Logica Fon-
seca Pelagiana concludet? qui devera-
vit vel 10. aut 12. & interim alios gene-
ravit liberos, qui carnis & sanguinis il-
lius venarum vineæ quomodo reddet devo-
ratis partes?

An

An non unaquęq; anima forma devorantis, liberorum procreatorum ex Anthropophago, item devorati oppetet suam, suam materiam?

Hic mira & anceps fiet pugna: hic vagus & varius appetitus formarum, quanta turba, quanta rapina: Huc, huc, Gryzere & dic, Non potest, Non potest, Deus resuscitare mortuos? quia implicabitur contradictio, Idem futurum est non idem, unum futurum est non unum, sed duo plura, &c.

Huc, huc, Logice Esauitice Fonseca, & formam tuam Syllogisticam adhibe, ex ea concilia tantas animarum turbas. Huc, huc, Tannere clama, in forma, in forma. Anno Christi 1582. Nobilis quidam Polonus alium nobilem interfectum comburi iussit, cineres combusti cadaueris, fursuribus mixtos, porcis devorandos proposuit. Osiand. Cent. 16. par. p. 944. Hic quaero ex Suita, quomodo appetitus ille forma postulaturus sit suam materiam,

V

suam

*suum corporibus jam intimè mixtam.
Anne & Sues ille sint resurrectura, &
de injuria conquestura. Sed valetè Sui-
ta Pelagiani, & invicem vos mordete
Sues.*

*Scribit Suita Bellarm. cap. 3. lib. 3.
de Euchar. 3. p. 667. Mysterium re-
surrectionis mortuorum, Philoso-
phis temper impossibile vitum, tem-
per à fidelibus creditum est, & nunc
etiam à Lutheranis & Calvinianis
creditur, si tamen creditur.*

*Pro Calvinianis, Bellarmine, nihil
dicam: videant illi, quomodo non verè
accusentur negati hujus articuli, præ-
sertim cum dicant, Deo impossibile esse,
corpus vivum in multis locis præsens si-
stere: quod idem est, ac si dicant, eidem
impossibile esse, idem numero corpus in
multos pulvisculos redactum, resuscita-
re: De causa Lutheranorum respondeo,
te insigni mendacio illis injuriam face-
re, imò tuis Suitis Philosophis, Logico,
Fonseca, aliisq; dicam scribere: Illorum
enim sequela Syllogistica de forma ap-
petit*

petitu, pariet ipsis resurrectionis articulum, pariet veram hanc querelam, Mysterium resurrectionis à Iesuitis eorumque similibus non creditur: Si enim ratione capitur, non creditur, imò parum refert siue credatur, siue non.

Faceffant igitur impia ineptia Syllogistica Esauitica, in articulo resurrectionis, creditu difficillimo.

EXERCITATIO III.

*àrtidwgg offerens Gryzero pro
Honorario Polycar-
piano, &c.*

SECTIO I.

Reponens Suitæ Gretzero
Suem, pro illa calumnia,
qua B. Lutherum procla-
mat Scurram, porcum
bipedem.